

ning er ugyldig, når den åbenbart er egnet til at skaffe bestemte aktionærer eller andre (udenforstående) utilbørlig fordel på andre aktionærers eller selskabets bekostning. Ordene „eller selskabets bekostning“ gør reglen anvendelig, selv om beslutningen ikke direkte rammer andre aktionærer, men fordelene opnås på selskabets bekostning. Som betingelse for, at en generalforsamlingsbeslutning kunne erklæres ugyldig, synes dansk domstolspraksis at have krævet, at der konstateres at foreligge „et misbrug“ af stemmeretten, d.v.s. at den eller de, der har gennemført beslutningen, har været klar over, at de derved krævede andre aktionærers (eller selskabets) ret. Ved udeladelsen af ordet „misbrug“ i forslaget undgår man at komme ind på de mange usikre forhold af subjektiv karakter ved beslutningens tilblivelse. Nogen større forskel i reglens anvendelighed gør dette næppe. Den fornødne begrænsning ligger i kravet om, at beslutningens egnethed til at skaffe visse aktionærer (eller fremmede) en fordel skal være „åbenbar“, og i kravet om, at denne fordel skal kunne karakteriseres som „utilbørlig“.

Bortset fra ugyldighedssanktionen er sanktionen overfor den forsætlige overtrædelse af generalklausulen i § 80 skærpet ved optagelsen i forslagets § 119 af bestemmelsen om, at der i grove tilfælde efter påstand af aktionærer, der repræsenterer mindst en tiendedel af aktiekapitalen, kan blive tale om selskabets opløsning ved dom. Endvidere kan der efter reglen i § 142 blive tale om at pålægge en aktionær at betale erstatning eller udløse en skadelidt aktionærs aktier.

Til § 81.

(AL 1930 § 58, udkast 1964 § 74 og bemærkningerne hertil s. 163-64).

I *stk. 1* angives, hvem der kan anlægge sag til omstødelse af en generalforsamlingsbeslutning som ulovlig.

Vedrørende forældelsesfristen for sagsanlæg er hovedreglen efter *stk. 2*, at sagen skal anlægges inden tre måneder efter beslutningen. (Efter AL 1930, § 58, to måneder).

Fra hovedreglen om en 3-måneders frist for sagsanlæg gælder visse undtagelser, der er angivet i *stk. 3*. De første tre tilfælde i nr. 1-3 afviger ikke fra, hvad der for tiden må antages at gælde i dansk ret.

Den i *stk. 3*, nr. 4, optagne undtagelse fra hovedreglen betegner derimod en nydannelse. Der gives her retten en beføjelse til at tillade, at anfægtelses-sagen fremmes, når den rejses inden to år efter beslutningen, og retten finder overskridelsen undskyldelig. Reglen må betegnes som en sikkerheds-

ventil, der kun er beregnet på at anvendes i sjældne undtagelsestilfælde, jfr. ordene „åbenbar ubillighed“.

Finder retten, at betingelserne for at tilsidesætte den anfægtede generalforsamlingsbeslutning er til stede, vil den ifølge § 81, stk. 4, blive kendt ugyldig eller ændret. Det har været omtvistet, hvorvidt dommen som anført i givet fald altid kan ændre dens indhold. Derfor bestemmer andet punktum, at en ændring kun kan ske, såfremt der nedlægges påstand derpå, og retten er i stand til at fastslå, hvilket indhold beslutningen rettelig skulle have haft.

Ved vurderingen af reglerne i forslagets § 81 må disse sammenholdes med reglerne i §§ 144-145 om betingelserne for at anlægge erstatningssag mod ledelsen, i tilfælde af at generalforsamlingen har meddelt ledelsen *decharge* for dens forvaltning af selskabets anliggender.

Kapitel 11.

Revision og granskning.

§§ 82-95.

(AL 1930 §§ 52-54, udkast 1964 §§ 60-64 og bemærkningerne hertil s. 145).

Det bemærkes, at der i EF's forslag til „femte direktiv“ om harmonisering af selskabsretten indeholdes regler om revision af aktieselskaber, der på nogle punkter vil medføre skærpelser i forhold til forslaget. Endvidere arbejdes der i Kommissionen med et forslag til direktiv om harmonisering af aktieselskabsrevisorers kvalifikationer.

Til § 82.

Stk. 1. Reglerne om valg af revisorer er reelt i overensstemmelse med AL 1930. Der kan samtidig vælges en eller flere revisorsuppleanter. Dette behøver ikke at have udtrykkelig hjemmel i vedtægterne.

Stk. 2. Forslaget opretholder og udvider adgangen for en aktionærminoritet til at kræve en ekstra revisor udpeget af overregistrator. Denne adgang tilkommer aktionærer, der tilsammen repræsenterer 10 pct. af aktiekapitalen mod hidtil 25 pct. Under de overvejelser, der har fundet sted på nordisk basis, har der fra alle sider været tilslutning til den i nyere fremmede aktielove indeholdte tendens til en generel nedsættelse af kravene til størrelsen af den minoritet, der i givet fald kan benytte de i loven anviste midler til varetagelse af deres interesser over for aktionærmajoriteten. I EF's forslag til „femte direktiv“ er den tilsvarende procent sat til 5 pct. Se herved også det foreliggende forslags § 70, § 84, stk. 2, § 95 og § 144, stk. 3.